

lertid i lovforslaget foreslået ændret til »virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land« som en generel terminologitilpasning.

Desuden indeholder direktivændringerne bestemmelser vedrørende virksomhedens transaktioner med nærtstående parter. Nærtstående parter kan for eksempel være et ledelsesmedlem eller en dattervirksomhed. Efter direktivet skal de omfattede virksomheder alene oplyse om væsentlige transaktioner med nærtstående parter, som ikke er indgået på normale markedsvilkår. I dag skal alle væsentlige transaktioner med nærtstående parter som hovedregel beskrives efter årsregnskabsloven. Det foreslås, at det danske oplysningskrav lempes i overensstemmelse med direktivets krav.

2. Lovforslagets baggrund og formål

2.1. Forholdet mellem årsregnskabsloven og internationale regler

Årsregnskabsloven af 2001 har baggrund i Rådets direktiv 1978/660/EØF af 25. juli 1978 med senere ændringer om årsregnskaberne for visse selskabsformer (»4. direktiv«) og Rådets direktiv 1983/349/EØF af 13. juni 1983 med senere ændringer om konsoliderede regnskaber for visse selskabsformer (»7. direktiv«). De nævnte direktiver er rammedirektiver, der indeholder en række krav til udarbejdelsen af årsrapporter, som medlemsstaterne er forpligtet til at gennemføre i national lovgivning. Endvidere indeholder direktiverne en række valgmuligheder og undtagelsesmuligheder især for mindre og mellemstore virksomheder, som det er frivilligt for medlemsstaterne at gennemføre.

Medlemsstaterne kan således inden for direktivernes rammer fastsætte forskellige krav til regnskabsafleggelsen, afhængig af virksomhedens størrelse og med udgangspunkt i regnskabsbrugernes forskellige behov.

Den internationale udvikling har siden vedtagelsen af årsregnskabsloven i 2001 bevæget sig hen imod større forskelle i kravene til små og store virksomheder med skærpede regnskabskrav for store virksomheder til følge. Der er således international opmærksomhed på, at der bør sondres mere mellem de forskellige virksomhedskategorier, således at der tages hensyn både til deres organisationsform og størrelse. Små virksomheder skal således have mere fleksible rammer.

Små virksomheder – f.eks. den lille håndværker- eller iværksættervirksomhed – er karakteriseret ved, at regnskabsbrugerne typisk blot er en begrænset kreds

såsom virksomhedens bankforbindelse og leverandører, ligesom ejerkredsen er meget begrænset. Kreditorers og forretningsforbindelsers vurdering af mindre virksomheder beror ofte ikke så meget på det offentliggjorte regnskab, men i højere grad på kendskab til den enkelte virksomhed, tilliden til dens ejere og ledelse samt andre forhold i øvrigt. I disse tilfælde er der derfor ikke af hensyn til regnskabsbrugernes samme behov for detaljerede regnskabskrav som for større virksomheder.

Karakteristisk for udviklingen er netop, at der er fokus på, at store virksomheder og virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, bør opfylde særligt detaljerede krav. Det er således karakteristisk for den internationale udvikling, at der er fokus på kravene til de virksomheder, som har mange regnskabsbrugere.

Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1606/2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder blev der i artikel 4 indført krav om, at virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, skal udarbejde koncernregnskab efter de internationale regnskabsstandarder fra den 1. januar 2005.

Forordningens artikel 5 indeholder en række valgmuligheder, som medlemsstaterne kan udnytte i deres nationale lovgivning. Medlemsstaterne kan således indføre ret eller pligt til at anvende de omhandlede regnskabsstandarder i de nævnte virksomheders årsregnskab, ligesom medlemsstaterne kan indføre ret eller pligt for andre virksomheder til at anvende standarderne i deres koncernregnskab og/eller årsregnskab.

Valgmulighederne i artikel 5 er i årsregnskabsloven udnyttet således, at virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og som er omfattet af regnskabsklasse D i årsregnskabsloven, har pligt til at anvende de internationale regnskabsstandarder i deres årsregnskab fra den 1. januar 2009, mens det for øvrige virksomheder omfattet af årsregnskabsloven er frivilligt, om de vil anvende disse standarder. I lovforslaget foreslås det, at virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og som udarbejder koncernregnskab, fritages permanent for at anvende de internationale regnskabsstandarder i modervirksomhedens årsregnskab (jf. afsnit 3.1.3).

De internationale regnskabsstandarder blev tidligere benævnt International Accounting Standards (IAS), mens der i de senere år er brugt benævnelsen International Financial Reporting Standards (IFRS) på nye standarder.